

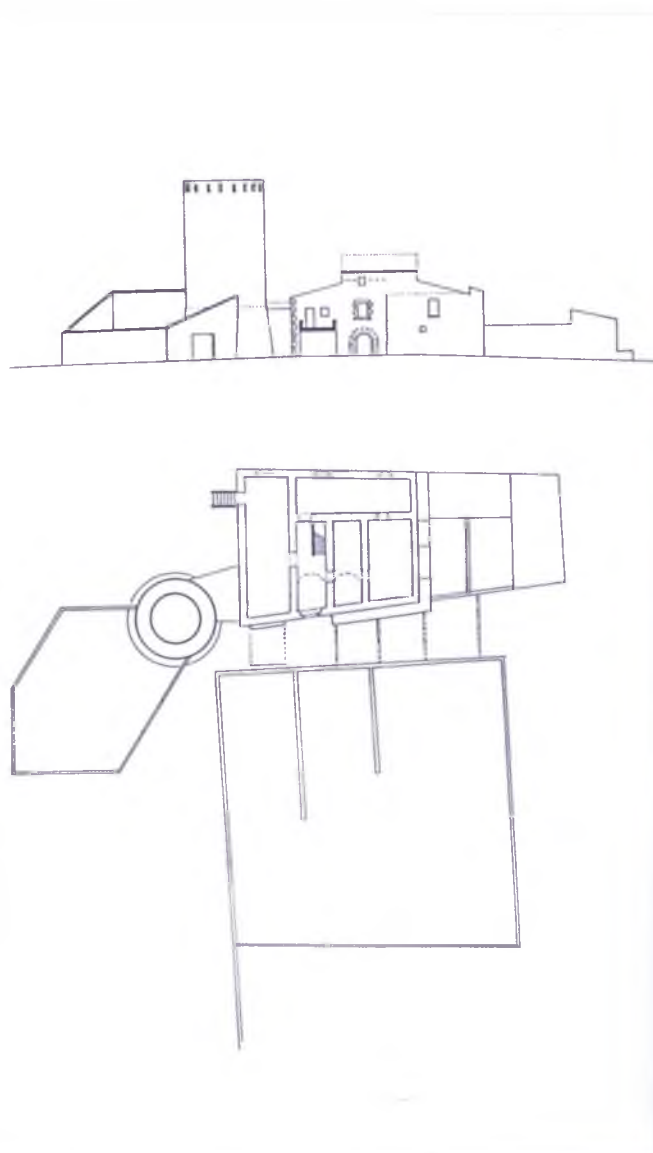
Ballada de sardanes davant de Santa Reparada de Cinclaus, possiblement l'any 1922, quan l'escriptora Víctor Català va instituir l'Aplec de Santa Reparada. / Foto: Josep Esquirol. AHE.

L'esglesiola de Santa Reparada de Cinclaus És un petit temple d'una nau, porta adovellada, absis de planta rectangular o lleugerament trapezial i volta de ferradura, segurament preromànic (s. VII-IX). Joan Badia i Homs apunta a un origen paleocristià, com moltes esglésies del voltant d'Empúries. L'altar barroc amb la imatge de Santa Reparada va desaparèixer per la Guerra Civil. Només se'n conserven fotografies. Els goigs de Santa Reparada del segle XIX, parlen del martiri i salvació de la santa en ésser llançada al mar i per això era considerada patrona dels ofegaments. Així s'explicaria la seva advocació a Cinclaus, un lloc voltat d'aigua. Caterina Albert hi va fer excavacions l'any 1922 i va trobar restes d'un mosaic romà. També va instaurar l'aplec de Santa Reparada el tercer diumenge de setembre i va recuperar el ball del Contrapàs amb gent gran de l'Escala i Viladamat. El 1997 l'Ajuntament va adquirir la capella a Francesc Albert i la Generalitat la va restaurar. Cada any es celebra l'Aplec de Cinclaus, amb una ballada de sardanes i un concurs d'arrossos davant de Santa Reparada.

LES CORTS

El veïnat de les Corts -o les Corts d'Empúries- es troba a uns 500m. a migdia d'Empúries i a una distància semblant de l'Escala, en direcció a ponent. El nucli més compacte el formen cinc masos situats al peu del vessant meridional de la muntanya de les Corts, al cim de la qual hi ha el monument funerari romà del Castellet. A les Corts i pels seus encontorns immediats es troben abundosos vestigis d'època romana i, fins i tot, prehistòrics. Al vessant sud-oest del turó de les Corts hi ha la necròpolis Parrallí, camp d'urnes de la I Edat del Ferro; al cim del puig es troben els cementiris hellenístics i tardo-romans del Castellet. Prop del rec del Molí o d'en Dou, a llevant del veïnat, es troben les restes de l'església de Sant Vicenç, d'origen paleo-cristià amb una necròpolis parcialment excavada, dels segles VI-VII, prop del rec del Molí o Ter vell. Sant Vicenç era una església romànica dels segles X-XI, d'una nau i absis semicircular. Sembla que havia tingut transepte. A l'interior, sota del paviment d'*opus testaceum* aparegueren dues sepultures. L'absis en tota la meitat nord es manté en l'alçada original, en canvi des del centre fins a la part sud no té més d'un metre d'alt. Estava situada al costat de la *via Heraclea*, de la qual encara es conserva l'empedrat antic entre l'església de Santa Magdalena (s.V-X) i el Molí d'en Dou o de Sant Vicenç. L'any 1796, el marquès de Dou aixecà aquest molí a la confluència del rec del Molí i del Cinyana, ja que el d'Empúries fou destruït per un aiguat. En el decurs de la revolució industrial s'hi va instal·lar la central elèctrica que donà llum a l'Escala l'any 1895.

En el testament del comte Gausfred d'Empúries, de 20 de febrer del 989, s'esmenta un fidel anomenat Guillem que va rebre l'alou de "ipsas curtes", a banda i banda de l'antic llit del Ter, des de Santa Margarida als Recs i comprenia les edificacions dels Recs, Vilanera i les Corts. L'any 1328 va passar al monestir de monges benedictines de Santa Maria, bastit en el puig de Vilanera, que dominava la plana del Baix Ter. Els anys 1340 i 1341, un dels homes propis del monestir era Arnau Vives de "ses Corts". L'alou de les Corts, limitant amb el de Cinclaus i els terrenys de l'entorn de la ciutat d'Empúries, comprenia una extensa àrea i era una possessió feudal considerable.

Plànol del mas Torreportes. Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Girona.